

การวิจัยในงานประจำ (R2R) ในงานส่งเสริมการเกษตร

กองวิจัยและพัฒนางานส่งเสริมการเกษตร
กรมส่งเสริมการเกษตร
17 มิถุนายน 2562

เป้าหมายองค์กร

สุ
จิ
บุ
ล

Facilitator
PAR R2R

Sharing

Think & Work
System

Team
Learning

Learning
by
doing

Positive
Thinking

บันทึกและรายงานผลการปฏิบัติงาน

จัดการความรู้ที่ได้รับ
จากกระบวนการเรียนรู้
ทั้งหมด
สร้างคุณค่าทั้งในต้น
องค์ความรู้บนฐาน
การปฏิบัติและในแง่
ของการมีผู้ศึกษาเรียนรู้

ปรับกระบวนการทำงานในพื้นที่

- เรียนรู้การเป็นผู้เอื้อ
อำนวยในการบวนการ
เรียนรู้ในพื้นที่
- ปรับรูปแบบการทำงาน
ส่งเสริมการเกษตรเป็น
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม (PAR)
หรือ ชุมชนวิจัย

สร้างระบบการทำงาน

- สร้างและพัฒนาก
การทำงานของตนเอง
ให้เป็นระบบ
- มีระบบการทำงาน
ที่เรียนรู้ร่วมกัน
ระหว่างคนภายใน
องค์กร

สร้างทีมงานและเครือข่าย

- สร้างแนวร่วม
สร้างเครือข่าย
- ทีมงานจะสนับสนุน
การปฏิบัติงานเพื่อ
เพิ่มศักยภาพและขีด
ความสามารถในการ
ปฏิบัติงานให้สูงขึ้น

การพัฒนาตนเอง

- เรียนรู้ศาสตร์
และศิลป์ในงาน
ส่งเสริมการเกษตร

ปรับกระบวนการคิด

- เรียนรู้เพื่อปรับ
แนวคิดและปรับ
พฤติกรรม
- กำหนดเป้าหมาย
ออกแบบกระบวนการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง

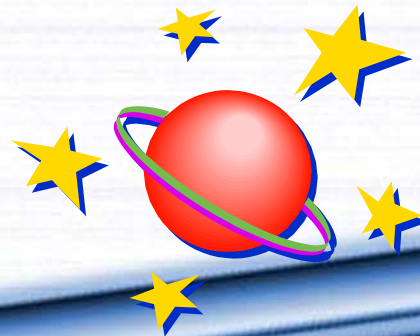
งานสำเร็จ/บรรลุเป้าหมาย

การสร้างความรู้ ๒ แนว

การวิจัย

หมายถึง กระบวนการค้นคว้า
หาความรู้ **ใหม่** ด้วยวิธีการที่เป็น
ระบบหรือวิธีการที่ **เชื่อถือได้**

สงสัย/ไม่มีคำตอบ

โจทย์/คำถาม

วัตถุประสงค์การวิจัย

วิธีการได้ข้อมูล

ข้อมูล

วิเคราะห์

สังเคราะห์

- ทดลอง
- จัดเวที
- สังเกต
- สัมภาษณ์
- สํารวจ
- PRA/PAR
- ฯลฯ

เครื่องมือเก็บข้อมูล

- แบบสังเกต
- แบบสัมภาษณ์
- แบบบันทึก
- mind map
- การประชุมกลุ่ม

ข้อมูล

•ตัวเลข

•ไม่ใช่ตัวเลข

- ตัวหนังสือ คำพูด ภาพ
- ~เปรียบเทียบ
- ~ความหมาย
- ~หาเหตุผล
- ~หาความสัมพันธ์
- ~จัดหมวดหมู่

- ได้คำตอบโจทย์
- สร้างความรู้
- นำไปพัฒนางาน

การพัฒนา (Development)

การพัฒนา คือ การทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการดำเนินการเพื่อทำให้ดีขึ้น

ลำดับขั้นของการพัฒนา

- ขั้นที่ 1 กำหนดเป้าหมายของการพัฒนา
- ขั้นที่ 2 ประเมินสถานะเบื้องต้น
- ขั้นที่ 3 กำหนดรูปแบบการพัฒนา
- ขั้นที่ 4 ประเมินผลการพัฒนา

การวิจัยและพัฒนา

การพัฒนาารูปแบบหนึ่งที่ใช้
การวิจัยเป็นเครื่องมือโดยผู้วิจัย
หาวิธีหรือนวัตกรรมมาแก้ปัญหา/
ปรับปรุง/พัฒนา

หลักการ R2R (Routine to Research)

- **ผู้ทำวิจัย** : คนที่ปฏิบัติงานประจำ ซึ่งเข้าใจปัญหาในงานที่ทำเป็นอย่างดี

ความรู้ที่อยู่ในตัวคนทำงาน คนทำงานเป็นผู้ค้นหา และสร้างความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง

- **โจทย์วิจัยมาจากงานประจำ** : มีปัญหาอะไรที่ทำให้งานไม่บรรลุเป้าหมาย หรืองานที่ทำอยู่สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้อย่างไรบ้าง
- **ผลลัพธ์ดูที่ “ผลที่เกิดขึ้นต่อผู้มาใช้บริการ/ เกษตรกร”**
- **การนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์** : ใช้พัฒนางานประจำ

จุดเริ่มต้นมือใหม่ทำ R2R

เป้าหมาย

สภาพปัจจุบัน

1

Problem tree

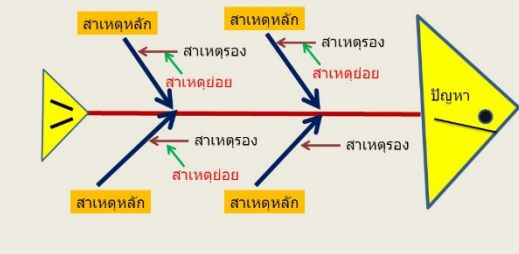
เครื่องมือในการวิเคราะห์ปัญหา/
ค้นหาโจทย์วิจัยจากงานประจำ

2

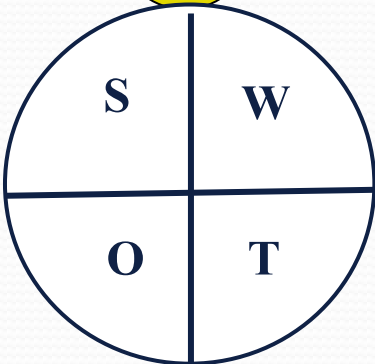
ก้างปลา

ผังก้างปลา (Cause & Effect Diagram)

เป็นแผนผังที่แสดงสมมติฐานของความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ
ระหว่างสาเหตุหลาย ๆ สาเหตุ ที่ส่งผลต่อปัญหาหนึ่งปัญหา

3

4

Smart A4

5

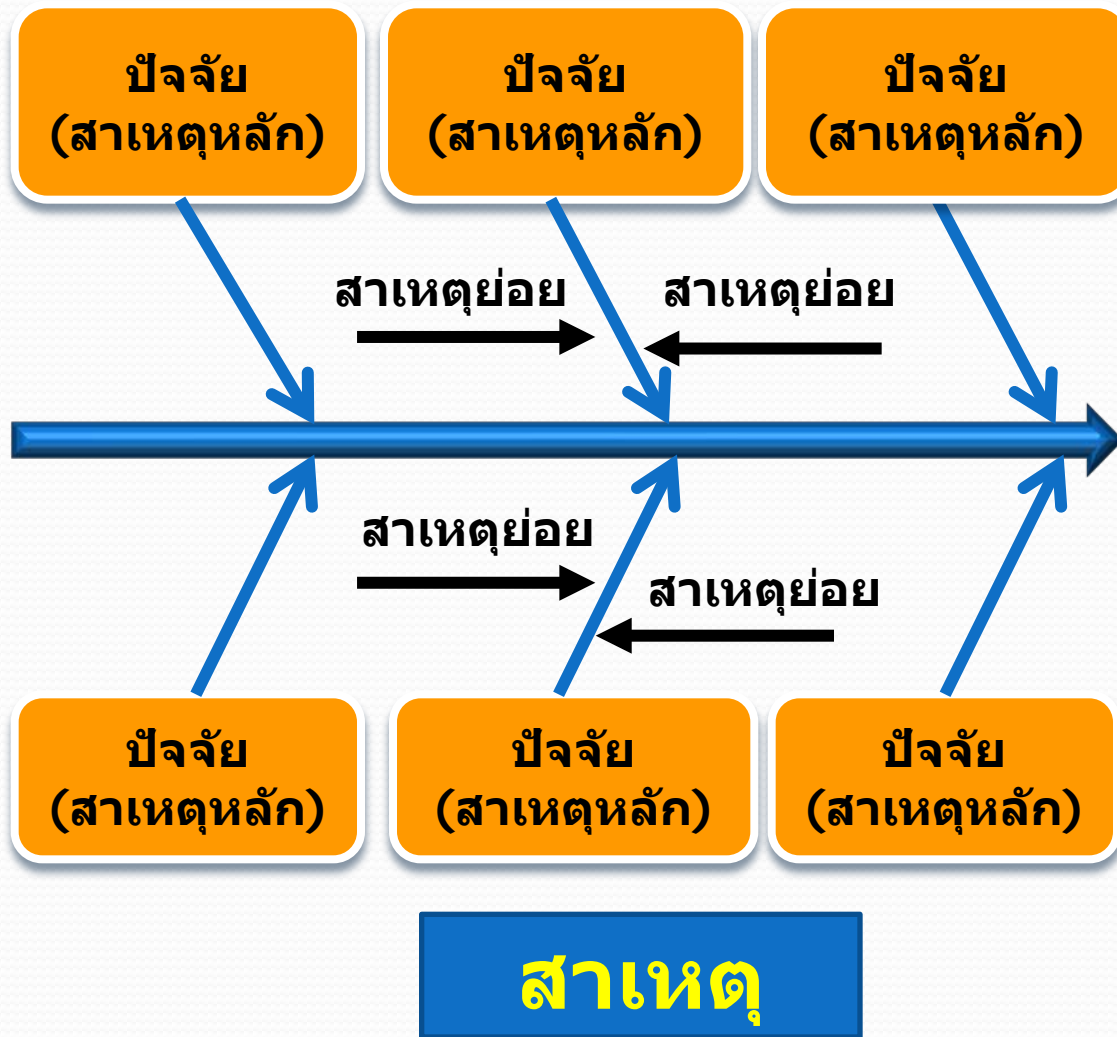
ปฏิทินปลูกพืช

6

Mind Map

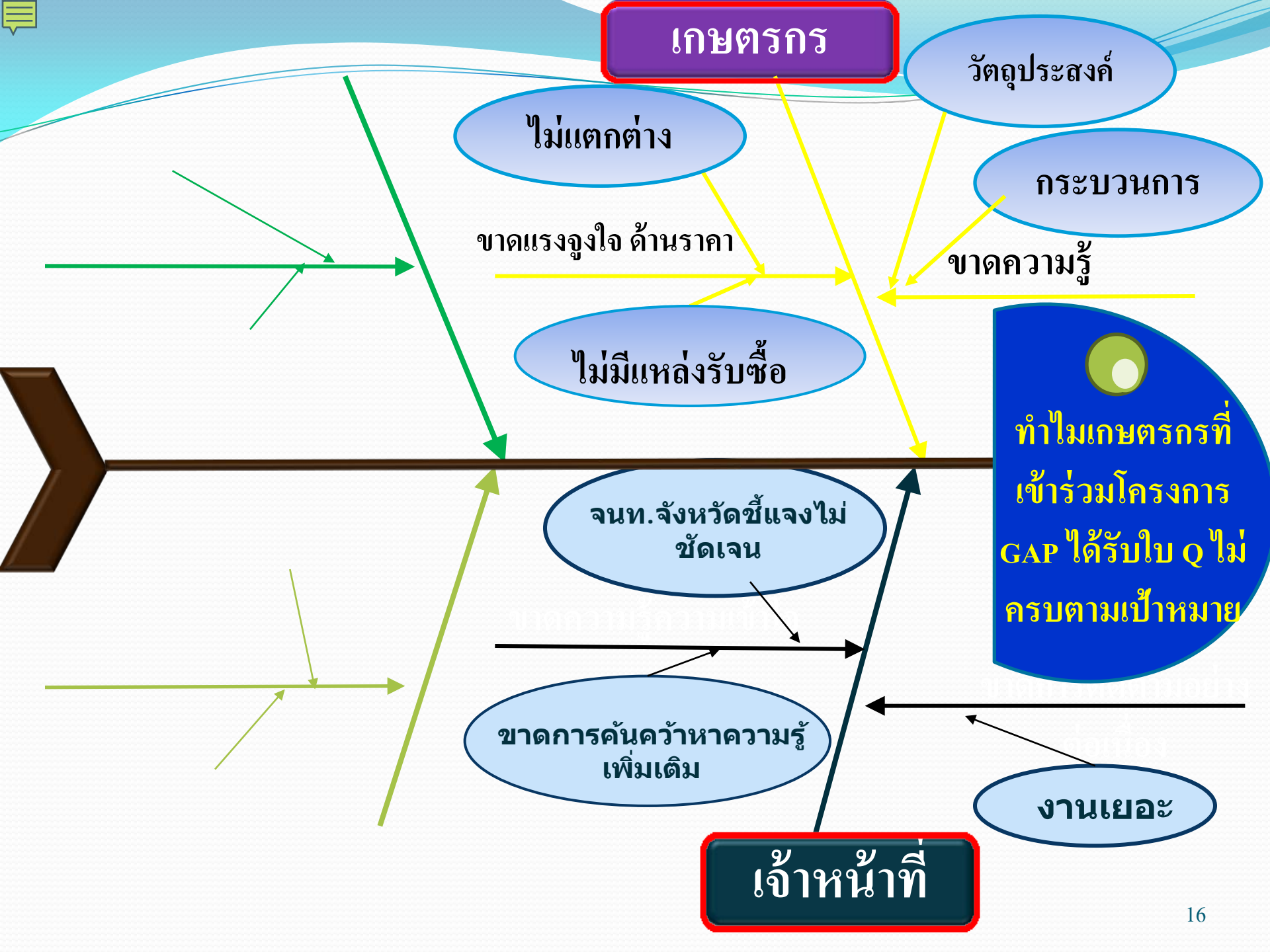
7

บัตรคำ

ปัญหา

- ควรกำหนดแบบชัดเจนและเป็นไปได้
- ควรกำหนดหัวข้อปัญหาในเชิงลบ

เกษตรกร

วัสดุประสงค์

ไม่แตกต่าง

กระบวนการ

ขาดแรงจูงใจด้านราคา

ขาดความรู้

ไม่มีแหล่งรับซื้อ

ทำไมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ GAP ได้รับใบ Q ไม่ครบตามเป้าหมาย

จนท.จังหวัดชี้แจงไม่ชัดเจน

ขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

งานเยอะ

เจ้าหน้าที่

โจทย์

แนวทางการ
ส่งเสริม
GAP ข้าวที่มี
ประสิทธิผล
ของจังหวัด
ร้อยเอ็ดควร
เป็นอย่างไร

ทบทวน

- คุยกับเจ้าหน้าที่
- คุยกับเกษตรกร

โจทย์ใหม่

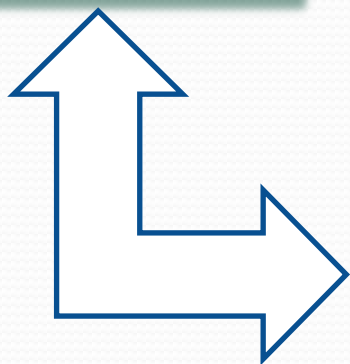
แนวทางส่งเสริม GAP ข้าว
จ.ร้อยเอ็ด

โจทย์เดิม

ดำเนินการ (action)

เก็บข้อมูล/วิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผล/รายงาน/เผยแพร่

- **โจทย์ใหญ่ :** แนวทางการส่งเสริม GAP ข้าวและพืชอื่น ที่มีประสิทธิผลของจังหวัดร้อยเอ็ดควรเป็นอย่างไร ?
 - **โจทย์ย่อย 1 :** กระบวนการส่งเสริม GAP ข้าวและพืชอื่น ของเจ้าหน้าที่ควรเป็นอย่างไร ?
 - **โจทย์ย่อย 2 :** กระบวนการปฏิบัติของเกษตรกรเพื่อให้ได้ GAP ข้าวและพืชอื่น ควรเป็นอย่างไร ?
-
- **หัวข้อวิจัย :** แนวทางการส่งเสริมสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP ข้าวและพืชอื่น ที่มีประสิทธิผลของจังหวัดร้อยเอ็ด
 - **วัตถุประสงค์ 1 :** เพื่อศึกษากระบวนการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP ข้าว และพืชอื่น ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรในจังหวัดร้อยเอ็ด
 - **วัตถุประสงค์ 2 :** เพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติของเกษตรกรเพื่อให้ได้ใบรับรอง : GAP

ขอบเขตการวิจัย

ที่มา : สนง.กษจ.ร้อยเอ็ด

ถอดบทเรียนจาก
จนท.ส่งเสริม
การเกษตร

ถอดบทเรียน
จากเกษตรกร

ขั้นถอด
บทเรียน

สรุปแนวทางการส่งเสริม GAP ข้าวและพืชอื่น

นำแนวทางที่ได้ไปใช้ในการส่งเสริม GAP ข้าว
และพืชอื่น

ขั้นปฏิบัติ

เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ : วิธีปฏิบัติงานของ จนท.
และการนำความรู้ไปปฏิบัติของเกษตรกร
เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ : จากผลการตรวจรับรอง
ของหน่วยตรวจรับรอง

ขั้นสังเกต

สรุปผลและจัดทำรายงานการวิจัย
จัดเวทีวิพากษ์ผลการดำเนินงาน
จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

ขั้นสะท้อน
ผลนำไปสู่การ
พัฒนา

การถอดบทเรียนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในเวทีสัมมนา เชิงปฏิบัติการระดับอำเภอ (District Workshop : DW)

สรุปประเด็นที่ประชุมเวทีสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับอำเภอ (DW) เรื่อง แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ในพื้นที่ จันทบุรี

1. **มุมมองทั่วไป** - ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ - ระดับอำเภอ, ระดับจังหวัด, ระดับภาค, ระดับกรม, ระดับกระทรวง
2. **การส่งเสริมการเกษตร** - ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะ -
 - 2.1. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายย่อย
 - 2.2. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายใหญ่
 - 2.3. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายกลาง
 - 2.4. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายเล็ก
 - 2.5. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายน้อย
 - 2.6. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายมาก
 - 2.7. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายปานกลาง
 - 2.8. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายสูง
 - 2.9. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายต่ำ
 - 2.10. การส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ที่มีเกษตรกรรายเฉลี่ย

ถอดบทเรียนจากเกษตรกรที่ผ่านการรับรองโดยใบรับรองคุณภาพ GAP ข้าวและพืชอื่น

ที่มา : สنج.กษจ.ร้อยเอ็ด

สรุปแนวทางการส่งเสริม GAP ข้าวและพืชอื่นในเวทีสัมมนา เชิงปฏิบัติการระดับอำเภอ (District Workshop : DW)

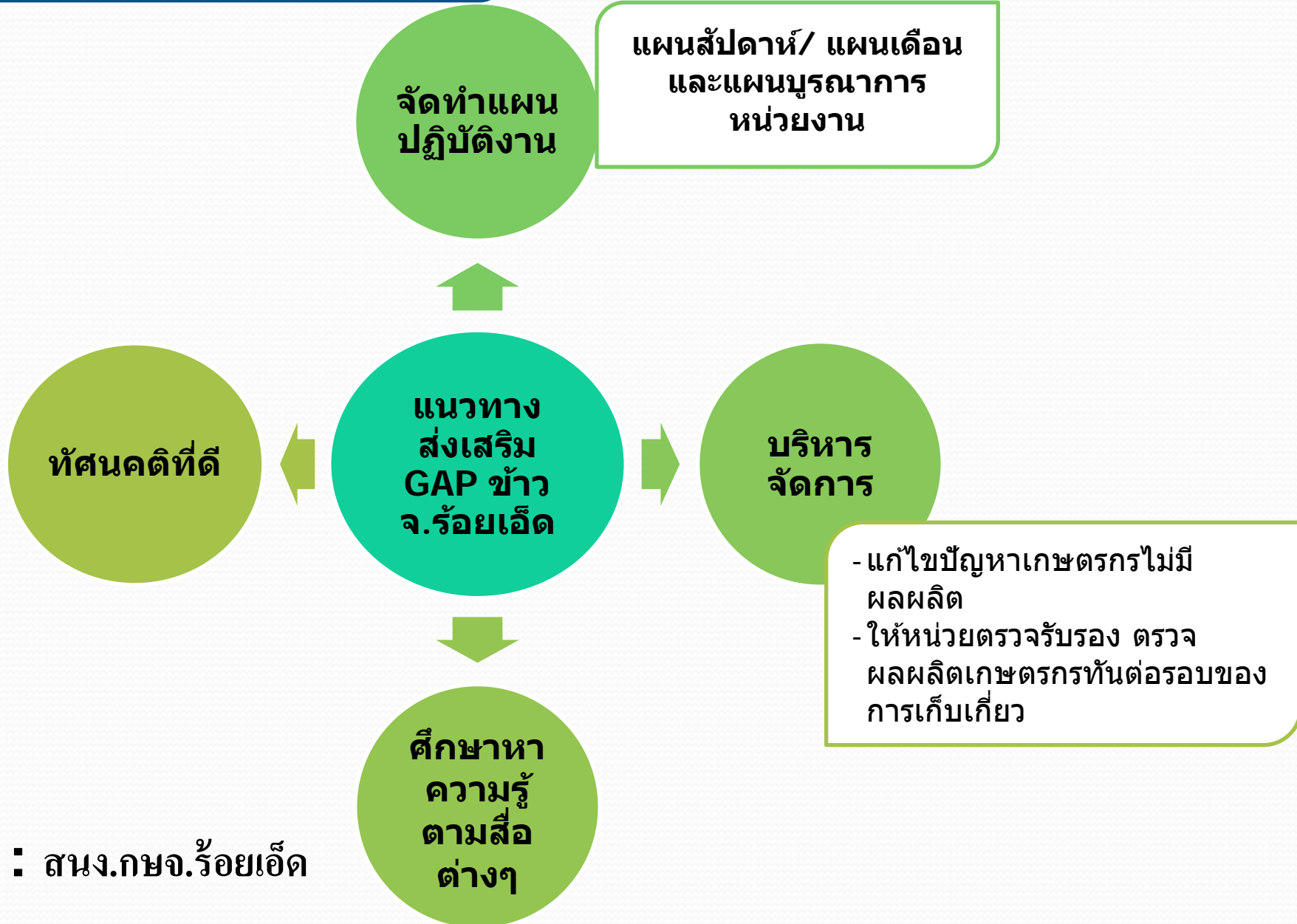
ที่มา : สนง.กษจ.ร้อยเอ็ด

ผลการวิจัย : เกษตรกร

ที่มา : สนง.กษจ.ร้อยเอ็ด

ผลการวิจัย : เจ้าหน้าที่

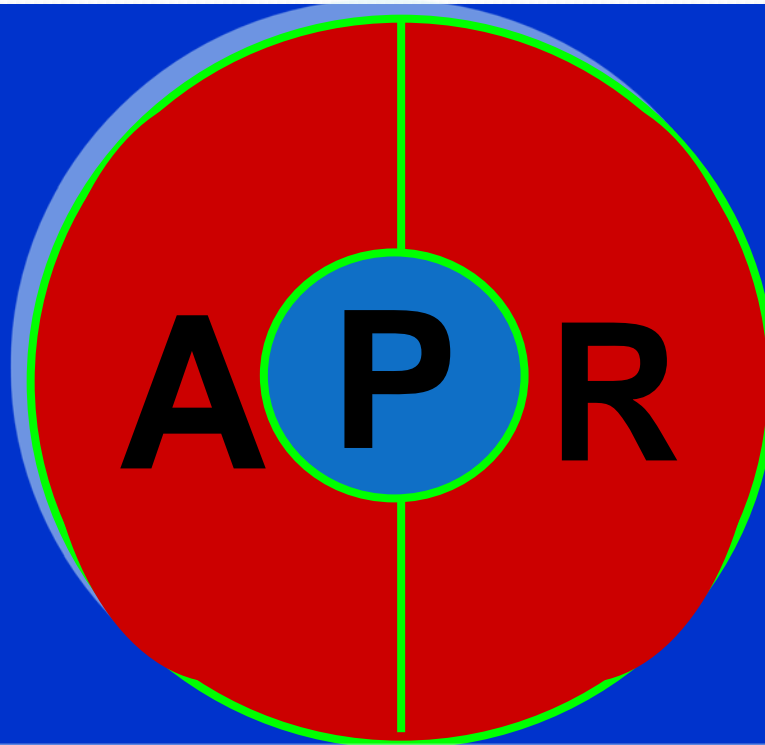

ที่มา : สนง.กษจ.ร้อยเอ็ด

**การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
แบบมีส่วนร่วม
(Participatory Action Research
:PAR)**

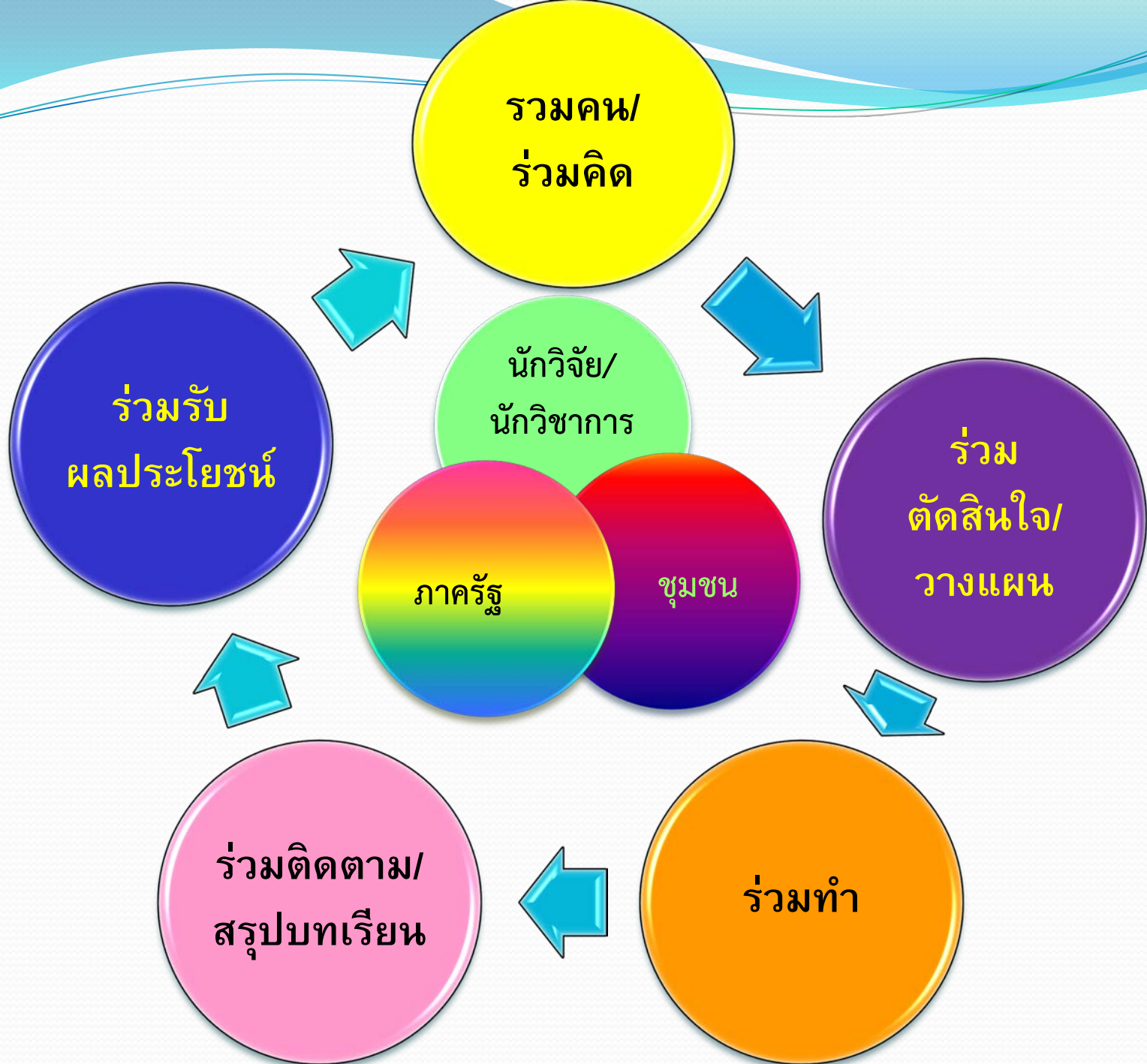
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR)

Participatory + **A**ction + **R**esearch

ผสมผสาน

การมีส่วนร่วม + การปฏิบัติ + การแสวงหาความรู้

ความสัมพันธ์ของทีม 3 ฝ่าย 3 โลก

ทีมส่วนกลาง

ทีมท้องถิ่น

คนในชุมชน

ก่อนทำวิจัย

แสวงหาความจริง

มุ่งแก้ปัญหา

การเรียนรู้

ส่วนกลาง

ท้องถิ่น

คนในชุมชน

หลังทำวิจัย

แสวงหาความจริง

แก้ปัญหา

การเรียนรู้

เทคนิคการทำ PAR ให้ประสบความสำเร็จ สำหรับนักส่งเสริมฯ

มุมมองผู้ปฏิบัติ

- ต้องเข้าใจกระบวนการส่งเสริมฯ
 - เนียนไปกับเนื้อหา
 - เข้าใจพื้นที่
 - เก็บคำว่า “วิจัย” ใส่กระเป๋า
 - ใจต้องพร้อม (แม้งานจะถาโถม)
 - ตั้งธงไว้ปลายทาง
- ... จุดหมายคือเกษตรกร

มุมมองผู้บริหาร

- คิดให้เป็นวงจร
- คิดนอกกรอบ
- ชวนคิด-ชวนทำ
- กัดไม่ปล่อย
- ทำอย่างที่เขาเขียน
- เขียนอย่างที่เขาทำ

ผู้บริหาร ต้องเข้าใจ และ เอื้ออำนวย...???

กรณีตัวอย่าง งานวิจัย PAR

โครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
เพื่อลดการใช้สารเคมีของเกษตรกร
โดยกระบวนการมีส่วนร่วมตลอดห่วงโซ่อุปทาน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนารูปแบบกระบวนการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการลดการใช้สารเคมีในการผลิตสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน

พื้นที่เป้าหมาย

: กลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่ อำเภอภูพาน จังหวัดขอนแก่น

: เครือข่าย ศพก.อำเภอบางเสาธง จังหวัดสมุทรปราการ

: กลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่และ ศพก.อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
: กลุ่มส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่และ ศพก.อำเภอนาทม จังหวัดน่าน

บุคคลเป้าหมาย

จ.น่าน

จ.ศรีสะเกษ

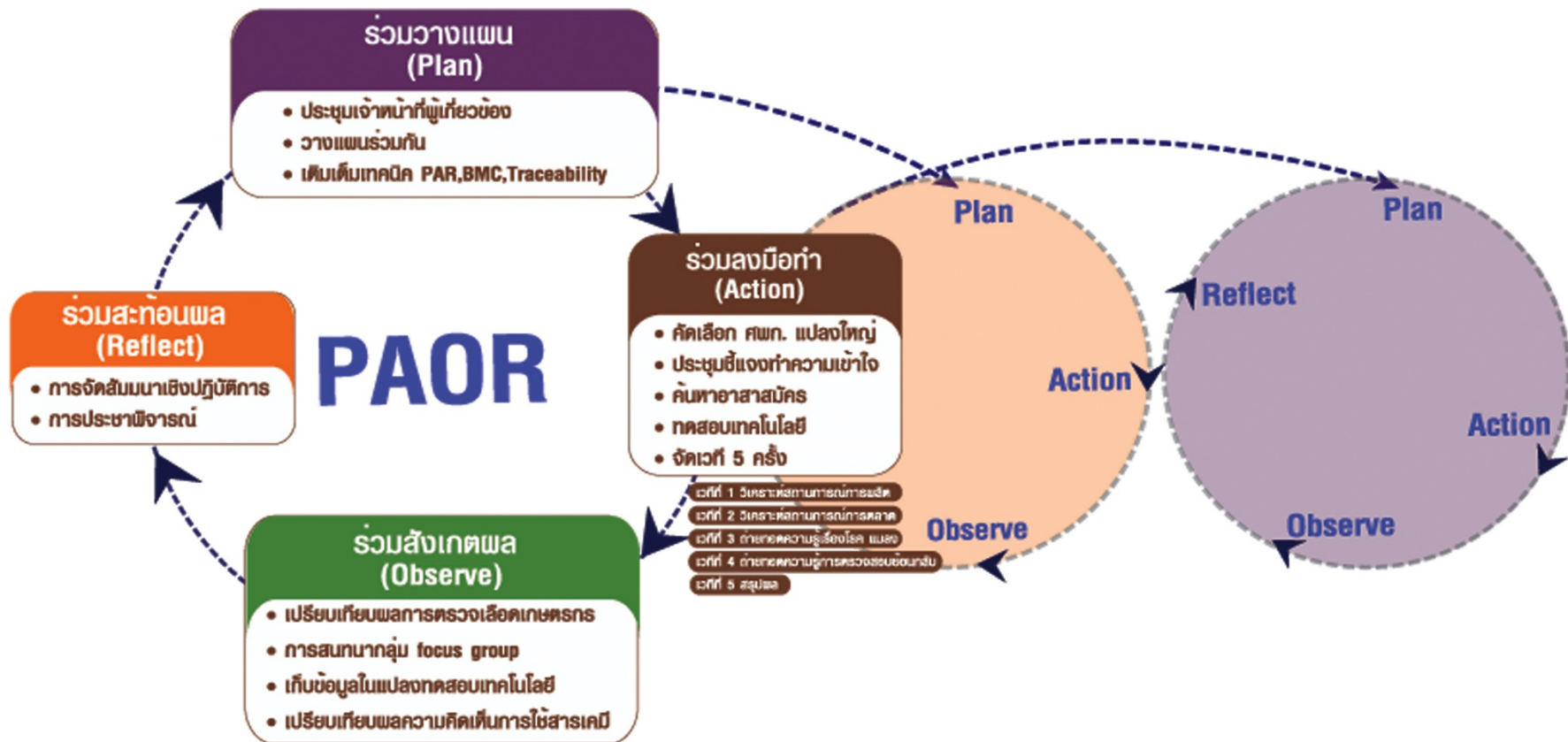

จ.ขอนแก่น

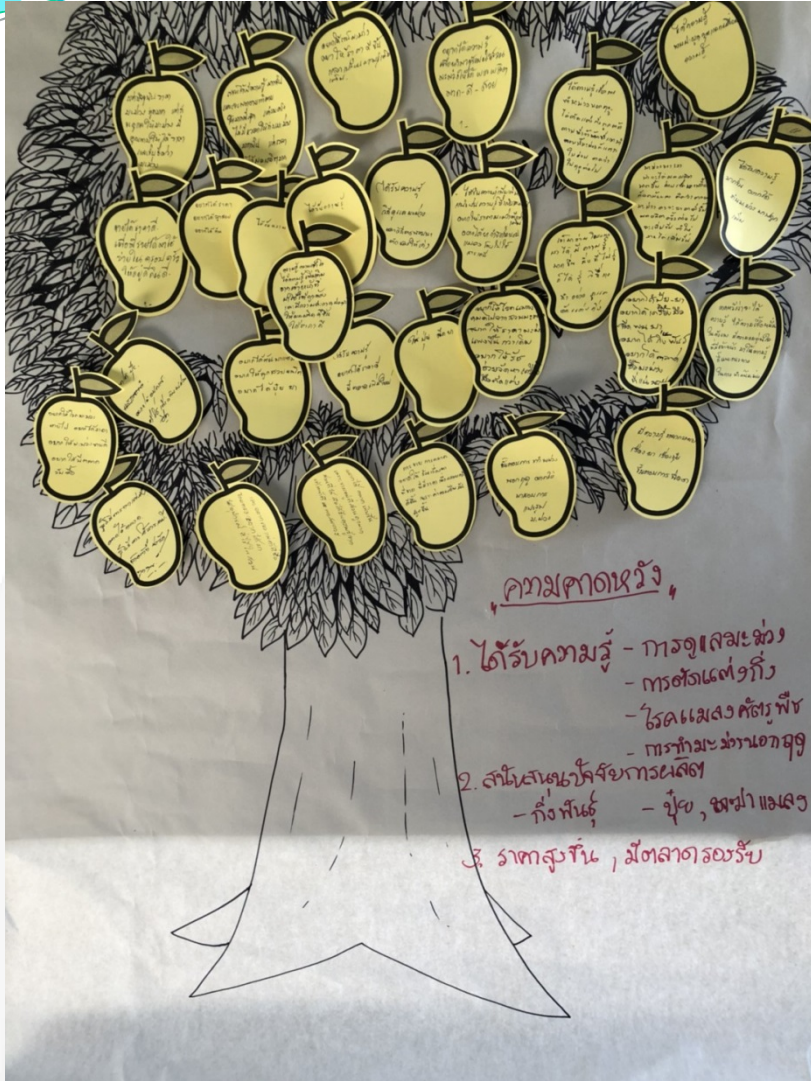
จ.สมุทรปราการ

ขั้นตอนการวิจัย PAR

แผนการจัดเวทีชุมชน

เวที	วัตถุประสงค์	เครื่องมือ
๑	วิเคราะห์สถานการณ์การผลิต -ค้นหาปัญหา-สาเหตุ -ค้นหาศักยภาพ -ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหา กำหนดเป้าหมาย/ประเด็นพัฒนา ที่ชัดเจน	-แผนผังก้างปลา, SWOT -ปฏิทินการปลูกพืช -จัดลำดับความสำคัญของปัญหา -บัตรคำ
๒	วิเคราะห์สถานการณ์การตลาด, การตรวจสอบย้อนกลับ,สร้างแบรนด์	Business Model Canvas (BMC)
๓	จัดทำแผนการดำเนินงาน จัดทำแผนการทดลองทดสอบ เทคโนโลยี	แบบฟอร์มการเขียนโครงการ แบบฟอร์มจัดเก็บข้อมูล
๔	ศึกษาดูงานพื้นที่ต้นแบบ/การ ถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความรู้	ประเด็นศึกษาดูงาน/ฝึกอบรม
	ลงมือทำ (Action)	แบบบันทึกข้อมูล
๕	ติดตาม/วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปบทเรียนร่วมกัน/คืนข้อมูลสู่ ชุมชน	Mind map, กราฟ

กลุ่ม 1

= กลุ่มมะม่วง 10 ตัน แอป. =

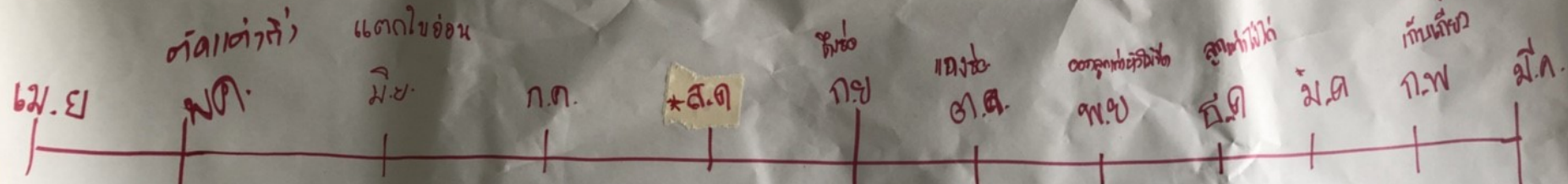
* ถ้าวางวางมะม่วง 1 ตัน 5 บาทตลอดปี

สิ่งนี้

- แผลจากหนอน
- ด้วงเจาะกิน
- เหมย
- หนอน

- แผลของ

- หนอน
- เหมย
- ด้วง
- หนอน

การวัดผล

- วัดความสูง: ๑๖๕ ซม
- วัดน้ำหนัก: ๑๕๕ กก
- วัดความยาว: ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง 15-15-15
- เก็บมะม่วง 1.5 กก
- เก็บมะม่วง 23-กค.
- เก็บ 11-00-0 1.ค.
- เก็บมะม่วง 1000 ต่อ 20/ค.
- 1.ค.

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม
- เก็บมะม่วง ๑๕๕ กก
- เก็บมะม่วง ๑๖๕ ซม

* ถ้าวางวางมะม่วง 1 ตัน 5 บาทตลอดปี

BUSINESS Model Canvas (BMC)

การสร้างเครือข่าย (KP)

ชมรมมะม่วง

กิจกรรมหลัก (KA)

เลี้ยงปลา (ขายปลา)

ขายกล้วย

ขายมะม่วง
< ทั่วโรงเรียน >

คุณค่าที่มอบให้
ลูกค้า (VP)

ขนาดดี < 3 ลูก ~ 1 kg >

ผลแก่มี 3 สัปดาห์

ความสัมพันธ์กับลูกค้า
(CR)

เกม

ซื้อปริมาณเยอะ
บริการส่ง

สิทธิราคา

กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
(CCS)

ลูกค้าคนกลาง
< เหมมา / ปริมาณน้อย >

ขายเองหน้าสวน

ลูกค้า Online : FB

< 6 ลูก ราคา 150 บาท >

(K) - อุปกรณ์ตัดแต่ง

- เครื่องฉีดสาร

- อุปกรณ์จักสวน

- อุปกรณ์สอย
< เกือบแล้ว >

โทรศัพท์มือถือ

Online : FB

ต้นทุนการสร้างและส่งคุณค่า (C\$)

ค่าต้นพันธุ์

ค่าปุ๋ย

ค่าสารเคมี

ค่าจ้างตัดแต่งกิ่ง

- เหมมา < 500 บาท/วัน > : 0.5
- กิ่ง < ต้นละ 60-70 บาท > :
คิดเงินเพิ่ม

< ค่าจ้างฉีดสารเคมี >

วันละ 500 - 700 บาท

รูปแบบการหารายได้ (R\$)

- ขายผลแก่
< เหมมาส่วน >

- ขายผลสุก

- ขายผลดิบ
< เหมมาส่วน >

เวที # 4

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

จ. พิชัยโลก
ทีมรวมผู้ปฏิบัติงานแล้ว

สูตรปรากฏ

๑. สุวิทย

- 666 คน
- วิชา 666

1. รวมกลุ่ม

1. รวมกลุ่ม

1. เก็บข้อมูล ความรู้
ไม่ขาดพัฒนา

2. ฝึกอบรม

2. แลกเปลี่ยน
เรียนรู้

2. สร้างทีมงาน

3. แลกเปลี่ยนความรู้

3. ทีมประสานงาน

3. มีความเข้าใจในหน้าที่

4. อบรมผู้ปฏิบัติงาน และ
ผู้เกี่ยวข้อง

4. การวิจัย

4. อบรมผู้ปฏิบัติงานใหม่ 11 คน =
การเติบโตขององค์กร

5. การติดตามประเมินผล

5. การบูรณาการ
หน่วยงาน / เครือข่าย

5. มีแผนรับผลิต 60260 ชิ้น

เวที # 5

2

~100000/ไร่ ฐ

2000 บาท
8,000 บาท

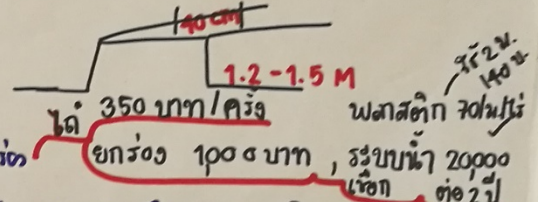
A' 60-150 Kg ราคา

ปีที่ 1 ปี / 30000 บาท ต้นทุน

พ.ย.-ธ.ค. / ๒๓ วัน
ราคาดี

พ.ท. 3-4 ปี
1 ไร่ (7)
2 ไร่ (9)

① เพาะกล้า 90 วัน # 2 P.
② ย้ายปลูก 10 คน

1 ไร่ 2 ครั้ง ไร่ละ 40-50 ซม. - พรุนดิน 1000/ไร่
 ร:ธ: ร.ห่างกัน 1.2-1.5 ม. - ค่าน้ำ 500/ต. | แล้วรด.
 - รดน้ำ 1000/ไร่
 ไล่ปุ๋ยหมัก 800 กรัม หลุม - 350 บาท/ถุง ใช้ 2 ถุง
 ไล่ปุ๋ยคอก. แอนโดรอน - 50 บาท/ถุง ใช้ 3 ถุง

หน่อไม้ #2
วิเคราะห์
พ.ท. (๑๐๗)
ภูผามัน 513/61

พริก - ใบพริก แผลยี่ไฟ

ปัญหา
เจ้า พ.ท.
ขี้มั่วยี่ขี้
แฉ่ง / ไข่ขี้ต
ขี้มั่วยี่ขี้
หมักหมก
ไม่มีการวิเคราะห์
ดิน

เมล็ดพันธ์ ของเพื่อน / ดูก่อนเก็บ / ไข่กลาย
 บรรจุงานในแก้วเวียน 2 คน ปีดี 400-500 บาท (1 ปีดี/ไร่)

หน่อสวย น่าสนใจ
วอ

ไร่ค
ใส่ปุ๋ย
1 เดือน 850 บาท/ถุง ใช้ 3 ครั้ง / ปีละ 6 ถุง
ย้ายกล้า 15-15-15 (4 ครั้ง/การสอ)
5-4 ต. เก็บผล 7-30 วัน / ครั้ง

เก็บผล
ผลส้มเขียวหวาน (ปรับปรุงดิน)
(2 ต.) ทุกวัน พอใบเหลือง ให้พักต้น (1 ต.)
ใส่ปุ๋ย
ฟอสฟอรัส

โรค/แมลง
ใส่เวลา
รีบตัด!!
ฤดูฝน / ไร่ แผลใหม่ ลำต้น
ราสนิม
• ฝนซ้ำ / แผล
270 บาท * แผลโคเชบ ตามแนวหน้า / ใช้ก่อนเก็บ
50 บาท • ก่อนเก็บ ใช้ ไร่โรคเดือนมา 7 วัน ๕ 23 บาท

ใส่ปุ๋ย
1 เดือน 850 บาท/ถุง ใช้ 3 ครั้ง / ปีละ 6 ถุง
ย้ายกล้า 15-15-15 (4 ครั้ง/การสอ)
5-4 ต. เก็บผล 7-30 วัน / ครั้ง

ผลส้มเขียวหวาน (ปรับปรุงดิน)
(2 ต.) ทุกวัน พอใบเหลือง ให้พักต้น (1 ต.)
ใส่ปุ๋ย
ฟอสฟอรัส

โรค/แมลง
ใส่เวลา
รีบตัด!!
ฤดูฝน / ไร่ แผลใหม่ ลำต้น
ราสนิม
• ฝนซ้ำ / แผล
270 บาท * แผลโคเชบ ตามแนวหน้า / ใช้ก่อนเก็บ
50 บาท • ก่อนเก็บ ใช้ ไร่โรคเดือนมา 7 วัน ๕ 23 บาท

**เครื่องมือในการทำงาน
ส่งเสริมการเกษตร**

ศ.นพ. วิจารย์ พานิช

ประธานกรรมการมูลนิธิสถาบันส่งเสริม
การจัดการความรู้เพื่อสังคม

ส : ความสุข
ความสนุก
ในการทำงาน

เป้าหมายหลัก
R2R : ส.ป.ก.

ป : ประเทือง
ปัญญา เก่งขึ้น
ฉลาดขึ้น เข้าใจ
เรื่องต่าง ๆ ได้ดีขึ้น

ก : ก้าวหน้า
การสร้างความรู้เพื่อ
พัฒนาตนเอง/งาน/
องค์กร

ที่มา : วิจารย์ พานิช

ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเมื่อนำ R2R มาใช้ในงานส่งเสริมการเกษตร

- วิเคราะห์สถานการณ์
แก้ไขปัญหาในงานที่
รับผิดชอบได้ตรงจุด
- พัฒนาการคิดเชิงระบบ
- ได้เพื่อน/เครือข่าย
- ภาคภูมิใจ

เจ้าหน้าที่

องค์กร

- ให้บริการที่สะดวก
รวดเร็ว ตรงตามความ
ต้องการของเกษตรกร
- พัฒนาการทำงานให้
เป็นที่ยอมรับของผู้มา
ใช้บริการ มีความ
น่าเชื่อถือ

ชุมชน

- พัฒนาการคิดเชิงระบบ เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง
- ได้เพื่อน/เครือข่าย
- พัฒนาบนพื้นฐานการพึ่งตนเอง

ขอถาม

นักส่งเสริม/ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

- อยากมีโอกาสดำคิดและทำอะไรด้วยตนเองหรือไม่?
- อยากทำอะไรใหม่ที่แตกต่างหรือไม่?
- อยากทำงานด้วยความสนุกและเป็นทีมหรือไม่?
- อยากทำอะไรที่ดี ๆ มีคุณค่าหรือไม่?
- อยากจะช่วยให้ชาวบ้านมีความสุขหรือไม่?
- อยากให้สังคม ชุมชน เกษตรกรยอมรับหรือไม่?
- อยากพัฒนาตนเองและสร้างบทเรียนให้คนอื่นหรือไม่?
- อยากให้ตนเองเป็นนักส่งเสริมมืออาชีพอย่างมีศักดิ์ศรีหรือไม่?
- อยากสร้างประโยชน์ต่อชาวบ้านและองค์กรหรือไม่?

คำตอบ
อยู่ที่เราจะตัดสินใจ
และลงมือทำด้วยตนเอง

ที่มา : บำเพ็ญ เขียวหวาน

- ไม่มีอะไรเล็กน้อยเกินไปที่จะรู้
- ไม่มีอะไรยิ่งใหญ่เกินไปที่จะพยายาม
- การทำงานใดๆ ไม่เพียงแค่ว่าทำได้ แต่ต้องทำได้ดี

ขอให้มีความสุขกับการทำ R2R